

פקודות המטה הארצי			פקודות משטרת ישראל של המפקח הכללי
מספר: 11.03.08	תת-פרק: ביקורת ובקרה	פרק: ארגון ומינהל	
שם פקודת המטה הארצי: הביקורת במשטרת ישראל			תאריך פרסום: 07/06/2016
			תאריך תחילה: 07/06/2016
			תאריך ביטול:
			נוסח: 2

11.03.08 - הביקורת במשטרת ישראל

תוכן עניינים

1. הגדרות
2. כללי
3. עקרונות עבודת הביקורת הפנים משטרתית
4. תפקידים וסמכויות
5. סוגי ביקורת פנים משטרתית
6. גיבוש תכנית עבודה שנתית לעריכת ביקורת פנים משטרתית ואישורה
7. תיאום עריכת ביקורת פנים משטרתית
8. שיטת עריכת הביקורת הפנים משטרתית
9. אופן עריכת הביקורת הפנים משטרתית

10. חשד לביצוע עבירה פלילית

11. דוח הביקורת הפנים משטרתית

12. מעקב אחר יישום המלצות הביקורת הפנים משטרתית

13. ביקורת המבוצעת בידי גורם מבקר חיצוני

14. ביטול פקודת מטא"ר

11.03.08 - הביקורת במשטרת ישראל

1. הגדרות

בפקודת מטא"ר זו –

א. **"ביקורת"** – תהליך שבו נבדק תפקודם של יחידות המשטרה ושל מפקדים כדי לזהות, בין היתר, ליקויים ופערים בין הוראות מחייבות בארגון, ובכלל זה פקודות משטרת ישראל ונהלים, ובין ביצוען בפועל;

ב. **"ביקורת חיצונית"** – ביקורת הנערכת למשטרת ישראל בידי גורמים מחוץ לארגון;

ג. **"ביקורת פנים משטרתית"** – ביקורת הנערכת למשטרת ישראל בידי גורמים המשתייכים לארגון;

ד. **"גורם מבקר"** – עורך ביקורת הממלא תפקיד לארגון ובכלל זה קצין מדור ביקורת ארצית, קצין ביקורת וגורמים מקצועיים, לפי העניין;

ה. **"גורם מבקר חיצוני"** – עורך ביקורת שאינו משתייך לארגון ובכלל זה מבקר המדינה, מבקר המשרד לביטחון הפנים והסנגוריה הציבורית;

ו. **"יחידה על-אגפית"** – יחידה הכפופה למפק"ל או לסמפכ"ל;

ז. **"מפקדי יחידות בכירים"** – סגני ראשי אגפים, סגני מפקדי מחוז, סגן מפקד מג"ב או ראשי יחידות על-אגפיות, לפי העניין;

ח. **"קצין ביקורת"** – קצין ביקורת באגף, במחוז, ביחידה על-אגפית או במרחב.

2. כללי

מטרת פקודה זו היא להסדיר את סוגי הביקורת הפנים משטרתית ואת תהליכי העבודה של המשטרה בכל הנוגע לביקורת פנים משטרתית ולביקורת חיצונית. הסדרה זו נועדה להבטיח את תקינות פעולות הארגון ובעלי התפקידים בו ולשפר את תפקודו של הארגון.

3. עקרונות עבודת הביקורת הפנים משטרתית

- א. הביקורת הפנים משטרתית תיערך בהתאם לקבוע בפקודות משטרת ישראל ובנהליה.
- ב. הגורם המבקר יפעל באובייקטיביות, בהיעדר תלות ובהיעדר משוא פנים.
- ג. הביקורת הפנים משטרתית תיערך בתיאום מלא עם היחידות המבוקרות, בהתאם למתחייב מסוג הביקורת.
- ד. ממצאי הביקורת הפנים משטרתית יתבססו על עובדות.

4. תפקידים וסמכויות

- א. מדור ביקורת ארצית ("היב"ק") אמון על תחום הביקורת הפנים משטרתית במשטרת ישראל.
- ב. ראש מדור ביקורת ארצית (להלן – "רמ"ד ביקורת ארצית") רשאי להורות למפקדי יחידות בכירים על עריכת ביקורת פנים משטרתית בכלל יחידות המשטרה וביחס לכל תחומי העשייה המשטרתית, למעט ביקורת בחשבות המשטרה בתחום ביצוע התקציב, הנערכת בידי המבקר הפנימי של אגף החשב הכללי במשרד האוצר.
- ג. הגורם המבקר רשאי להיכנס לכל יחידה ומתקן משטרתית לשם מילוי תפקידו.
- ד. הגורם המבקר רשאי לדרוש מבעל תפקיד ביחידה המבוקרת להעביר לידיו כל מידע, הסבר, דוח או מסמך הדרושים לעריכת הביקורת, ובלבד שהגורם המבקר הוא בעל סיווג ביטחוני המאפשר לו להיחשף למידע המבוקש.

5. סוגי ביקורת פנים משטרתית

- להלן מפורטים סוגי הביקורת הפנים משטרתית הנערכים במשטרת ישראל, ובכלל זה הגורמים המבקרים המוסמכים לעריכתם, בהתאם לסוג הביקורת ובהתאם לרמת היחידה המבוקרת.
- א. **ביקורת נושאים** – ביקורת הבודקת נושאים חוצי ארגון, הנערכת בידי מדור ביקורת ארצית ובידי גורם מבקר אגפי.
 - ב. **ביקורת תהליכית** – ביקורת הבוחנת תהליכי עבודה. גורם מבקר אגפי וגורם מבקר על-אגפי יערכו את הביקורת למחוזות; גורם מבקר מחוזי יערוך את הביקורת למרחבים; גורם מבקר מרחבי יערוך את הביקורת לתחנות וגורם מבקר של מג"ב יבקר את יחידות מג"ב.

- ג. **ביקורת מקצועית** – ביקורת הבוחנת היבטים מקצועיים-מגזריים. הביקורת תיערך בידי גורם מבקר אגפי, גורם מבקר מחוזי, גורם מבקר על-אגפי וגורם מבקר מרחבי.
- ד. **ביקורת מיוחדת** – ביקורת הנערכת על פי צורכי השעה בידי מדור ביקורת ארצית, בהתאם להוראת המפק"ל או הסמפכ"ל או באישורם.
- ה. **ביקורת פתע** – ביקורת הנערכת ביוזמת מדור ביקורת ארצית ובליווי ללא התראה מראש, ושמטרתה לספק תמונת מצב על פעילות יחידה בפרק זמן נתון או לבדוק נושא מסוים ביחידה. ביקורת פתע תיערך במחוזות, במרחבים ובתחנות.
- ו. **ביקורת מעקב** – ביקורת חוזרת ביחידה שבוצעה בה ביקורת, שמטרתה לבדוק אם תוקנו הליקויים. ביקורת המעקב תיערך בידי הגורם המבקר שערך את הביקורת או בידי מדור ביקורת ארצית. ביקורת המעקב תיערך באמצעות קבלת התייחסות ממפקד יחידה בכיר ביחידה המבוקרת באשר לתיקון הליקויים ויישום ההמלצות של הגורם המבקר, או באמצעות עריכת ביקורת חוזרת ביחידה המבוקרת.

6. גיבוש תכנית עבודה שנתית לעריכת ביקורת פנים משטרתית ואישורה

- א. ראש היחידה לביקורת ולתלונות הציבור (להלן – "**היבת"ץ**") יגבש תכנית עבודה שנתית אשר תכלול את סוגי הביקורת הפנים משטרתית ונושאייה בהתאם לקבוע בסעיף 5 וכן את תדירותה.
- ב. ראש היבת"ץ בשיתוף רמ"ד ביקורת ארצית יקבע את נושאי הביקורת הפנים משטרתית בתיאום עם מפקדי יחידות בכירים.
- ג. בקביעת נושאי הביקורת הפנים משטרתית יביא בחשבון ראש היבת"ץ, בין היתר, את השיקולים האלה:

(1) מדיניות פיקוד המשטרה;

(2) קיומם של ליקויים שכיחים ומהותיים;

(3) ממצאי ביקורת של גורמים מבקרים חיצוניים;

(4) המשאבים הנדרשים לצורך עריכת הביקורת.

ד. ראש היבת"ץ יעביר את תכנית העבודה השנתית לאישור הסמפכ"ל.

ה. ראש היבת"ץ יעביר את תכנית העבודה המאושרת לכל הגורמים הנוגעים בדבר לקראת כל שנת עבודה.

ו. מפקדי יחידות בכירים יגבשו תכנית ביקורת פנים משטרתית שנתית בהתאם למתווה תכנית העבודה השנתית שאישר הסמפכ"ל. כחלק מגיבוש התכנית ימנו מפקדי יחידות בכירים את הגורם המבקר, לפי העניין, ליישום תכנית הביקורת.

7. תיאום עריכת ביקורת פנים משטרתית

הגורם המבקר יתאם את מועדי הביקורת הפנים משטרתית ונושאה, למעט ביקורת פתע, עם מפקדה הישיר של היחידה המבוקרת. על פי שיקול דעתו, יעדכן הגורם המבקר מפקדים נוספים בשרשרת הפיקוד הממונים על היחידה המבוקרת בדבר עריכת הביקורת.

8. שיטת עריכת הביקורת הפנים משטרתית

א. הביקורת הפנים משטרתית תבוצע בשיטה כוללת או מדגמית כפי שייקבע בנוהל יבת"ץ.

ב. הביקורת הפנים משטרתית תתייחס לכל שלבי הפעילות המבוקרת ומרכיביה.

9. אופן עריכת הביקורת הפנים משטרתית

א. תכנון הביקורת

לקראת ביצוע ביקורת פנים משטרתית ינקוט הגורם המבקר, בין היתר, את הפעולות האלה:

- (1) יגדיר מיהם הגורמים המבוקרים;
- (2) יגדיר סוגיות בנושא הביקורת;
- (3) יקבע את שיטת הביקורת בכפוף לנוהל יבת"ץ;
- (4) יאסוף נתונים הקשורים בגוף המבוקר ובנושא הביקורת;
- (5) יכין תכנית ביקורת ויפיץ אותה ליחידה המבוקרת.

ב. הכנת היחידה המבוקרת לביקורת פנים משטרתית

לקראת הביקורת יפעל מפקד היחידה המבוקרת להכנת יחידתו לביקורת, ובכלל זה יבצע את הפעולות האלה:

- (1) יידע את בעלי התפקידים הנוגעים לנושא הביקורת ;
- (2) ימנה את בעלי התפקידים שילוו את הגורם המבקר ;
- (3) יעביר לגורם המבקר סקירה, שתכלול מידע כללי ונתונים על נושאי הביקורת וכן מידע על בעיות מיוחדות הקיימות בקשר לנושא הביקורת ביחידה.

ג. עריכת הביקורת הפנים משטרית

- (1) הביקורת תיערך בנוכחותו ובסיועו של המפקד הישיר של היחידה המבוקרת או של קצין מטעמו.
- (2) הגורם המבקר יתעד את ממצאיו במהלך עריכת הביקורת.
- (3) בתום עריכת הביקורת יקיים הגורם המבקר שיחת סיכום עם המפקד הישיר של היחידה המבוקרת או עם מי מטעמו, וכן עם בעלי התפקידים הנוגעים לעניין. בשיחת הסיכום יציג הגורם המבקר את הממצאים ויקבל התייחסות ראשונית של היחידה לממצאים.

10. חשד לביצוע עבירה פלילית

- א. התעורר במהלך עריכת ביקורת פנים משטרית חשד לביצוע עבירה פלילית בידי שוטר – יפסיק הגורם המבקר את הביקורת לאלתר, יעביר את העניין ללא דיחוי אל המחלקה לחקירות שוטרים (מח"ש) ויידע את הסמפכ"ל על כך.
- ב. התעורר חשד לביצוע עבירה פלילית בנסיבות כאמור בידי אזרח המועסק במשטרה או בידי מתנדב השירות הלאומי-אזרחי במשטרה – יעביר הגורם המבקר את העניין ללא דיחוי אל תחנת משטרה.

11. דוח הביקורת הפנים משטרית

א. דוח ראשוני (טיוטת הדוח)

- (1) הגורם המבקר יכין דוח ראשוני ובו פירוט ממצאי הביקורת, מסקנות והמלצות.
- (2) הגורם המבקר יפיץ את הדוח הראשוני למפקד היחידה הבכיר שביחידתו נערכה הביקורת כדי שזה ייתן את התייחסותו לביקורת.

ב. דוח סופי

1) לאחר שקיבל את התייחסותו של מפקד היחידה הבכיר לדוח הראשוני, יגבש הגורם המבקר דוח סופי ובו ממצאים, מסקנות והמלצות ויעבירו למפקד היחידה הבכיר.

2) היה הגורם המבקר קצין מדור ביקורת ארצית – יעביר רמ"ד ביקורת ארצית העתק מן הדוח הסופי גם לסמפכ"ל.

12. מעקב אחר יישום המלצות הביקורת הפנים משטרתית

א. במקרים שבהם נערכה הביקורת הפנים משטרתית בידי גורם מבקר שאינו קצין מדור ביקורת ארצית, יוודא מפקד יחידה בכיר שביחידתו נערכה הביקורת כי היחידה פועלת ליישום המלצות הגורם המבקר ולתיקון הליקויים.

ב. במקרים שבהם נערכה הביקורת הפנים משטרתית בידי קצין מדור ביקורת ארצית, ינהל רמ"ד ביקורת ארצית מעקב אחר יישום ההמלצות ותיקון הליקויים שנמצאו בביקורת. המעקב ייערך לפחות אחת לשנה.

13. ביקורת המבוצעת בידי גורם מבקר חיצוני

א. רמ"ד ביקורת ארצית ירכז ויתאם את עבודת המטה הקשורה לטיפול בביקורת המבוצעת בידי גורם מבקר חיצוני.

ב. התקבלה במדור ביקורת ארצית פנייה מאת גורם מבקר חיצוני באשר לעריכת ביקורת במשטרת ישראל – ישלח רמ"ד ביקורת ארצית מסמך "הודעה על ביקורת" אל מפקדי יחידות בכירים של יחידות שבהן עתידה להיערך הביקורת ושל יחידות הקשורות לנושא הביקורת. במסמך "הודעה על ביקורת" יפרט רמ"ד ביקורת ארצית את נושאי הביקורת שבכוונת הגורם המבקר החיצוני לבדוק.

ג. מפקד היחידה הבכיר ימנה את קצין הביקורת או בעל תפקיד אחר ליצירת קשר עם הגורם המבקר החיצוני ועם מדור ביקורת ארצית במהלך עבודת הביקורת החיצונית (להלן – "הממונה על הביקורת").

ד. הממונה על הביקורת יעמוד בקשר עם מדור ביקורת ארצית ועם הגורם המבקר החיצוני, ויסייע לגורם המבקר החיצוני באיסוף נתונים ובקבלת המידע הנדרשים לו לצורך עריכת הביקורת, ככל שהדבר יידרש.

ה. הפקת נתונים לצורך הביקורת תיעשה כמפורט להלן:

- (1) נתונים בנושא פשיעה יופקו בידי ראש מחלקת אסטרטגיה באגף התכנון והארגון או מי מטעמו.
- (2) נתונים בנושא מצבת כוח אדם יופקו בידי ראש מחלקת תכנון ופיתוח באגף משאבי אנוש או מי מטעמו.
- (3) נתונים הקשורים בתקציבים ובתקינה, לרבות תקינת כוח אדם, תקינת רכב ותקינת ציוד לוחמה מבוקר, יופקו בידי ראש מחלקת משאבים באגף התכנון והארגון או מי מטעמו.
- (4) יתר הנתונים ייאספו בידי גורמים מקצועיים ביחידה המבוקרת או מחוץ לה, שברשותם המידע המבוקש.

ו. אישור הנתונים והעברתם ייעשו כדלקמן:

- (1) הממונה על הביקורת יעביר את הנתונים המנויים בסעיפים (1)–(4) אל מפקד היחידה הבכיר, ולאחר אישורו יעביר אותם הממונה על הביקורת אל הגורם המבקר החיצוני.
- (2) על אף האמור, היה הגורם המבקר החיצוני מבקר המשרד לבט"פ, יועברו אליו הנתונים כאמור בסעיף 4, על פי בקשתו, ללא צורך באישור מפקד היחידה הבכיר.

ז. דוח ביקורת מבקר חיצוני

- (1) קיבל רמ"ד ביקורת ארצית טיוטת דוח ביקורת של גורם מבקר חיצוני – יעביר רמ"ד ביקורת ארצית את הדוח לכל מפקד יחידה בכיר של היחידות המבוקרות כדי שאלו ייתנו את התייחסותם לממצאי הביקורת. רמ"ד ביקורת ארצית יעביר העתק מן הדוח לסמפכ"ל.
- (2) מפקד היחידה הבכיר יעביר את הדוח באמצעות הממונה על הביקורת אל הגורמים הרלוונטיים ביחידה כדי שיתנו את התייחסותם.
- (3) הממונה על הביקורת יערוך סיכום בכתב של התייחסויות הגורמים הרלוונטיים לממצאי הביקורת, ויעביר את הסיכום לאישור מפקד היחידה הבכיר. לאחר שקיבל ממנו אישור כאמור, יעביר הממונה על הביקורת את התייחסות לרמ"ד ביקורת ארצית.
- (4) רמ"ד ביקורת ארצית יסכם את התייחסויות של כל הגורמים המבוקרים, ולאחר שיקבל את אישור הסמפכ"ל יעביר את תשובת המשטרה למבקר החיצוני. העתק יימסר למבקר המשרד לביטחון הפנים.
- (5) קיבל רמ"ד ביקורת ארצית דוח ביקורת סופי של מבקר חיצוני, יעביר רמ"ד ביקורת ארצית את הדוח למפקד יחידה בכיר של היחידה המבוקרת ולסמפכ"ל.

6) רמ"ד ביקורת ארצית יעקוב אחר יישום ההמלצות שפורטו בדוח המבקר החיצוני.

14. ביטול פקודת מטא"ר

פקודת המטא"ר 08.03.11 – "הביקורת במשטרת ישראל" אשר פורסמה ביום 31 בדצמבר 1995 – בטלה.